

Prezentare de caz

Tulburare delirantă

Dr. Drăgan Patricia

Sub îndrumarea Prof. Dr. Mircea Lăzărescu

Date personale

Vârsta

66 ani

Sex

F

AHC

Mama - Boala Parkinson

APP

HTA

Condiții de viață și muncă

Pensionară pe caz de boală; locuiește în Timișoara împreună cu soțul într-un apartament cu 3 camere în condiții afirmativ corespunzătoare

Comportamente

Fumătoare (aproximativ 20 țigarete/zi)

Istoric de viață

Familia de origine

- Pacienta s-a născut în București, fiind unicul copil al unei familii legal constituite
- Mama a avut 26 de ani la nașterea pacientei și afirmativ aceasta a făcut o hemipareză după ce a născut-o. Din spusele pacientei, mama nu și-a dorit niciodată copii și de aceea a fost mereu respingătoare față de aceasta. Este descrisă ca având o personalitate puternică, dominatoare, relația dintre cele două fiind tensionată
- Figura de atașament a fost tatăl, din spusele pacientei, acesta a îngrijit-o, a educat-o și i-a oferit afecțiune
- Relația dintre părinți a fost descrisă ca fiind conflictuală, secundar nemulțumirilor mamei. Când pacienta a avut 18 ani, tatăl a divorțat de mamă și s-a recăsătorit. Pacienta a rămas să locuiască cu mama și descrie această perioadă ca fiind „cea mai teribilă durere”

Istoric de viață

Ciclul instructiv-profesional

- Clasele I-IV - Liceul „C. D. Loga” Timișoara
- Clasele V-VIII - Liceul „Eftimie Murgu” Timișoara
- Clasele IX-XII - Liceul de Construcții Timișoara
- În clasa a IX-a a întrerupt liceul, dar l-a reluat apoi, terminând clasa a XII-a la seral, între timp pacienta căsătorindu-se
- A avut numeroase locuri de muncă, justifică aceste schimbări prin faptul că nu s-a putut adapta și că nu era înțeleasă de către colegi (8 ani la „Dermatina” ca magazioneră - la insistențele tatălui, un an la o cooperativă meștesugărească, un an și jumătate la „Guban” la Serviciul Personal, un an jumătate casieră la „Calor”, iar din 1994 a lucrat 3-4 ani ca vânzătoare la magazinul alimentar al soțului)

Istoric de viață

Familia proprie

- Pacienta s-a căsătorit la vârsta de 20 de ani, afirmativ din dragoste. Din relatările acesteia, soțul era foarte gelos și o agresa fizic și verbal. La insistențele mamei, pacienta a divorțat după un an de căsnicie și s-a mutat înapoi acasă
- După un an, s-a recăsătorit cu un bărbat cu 2 ani mai în vârstă (actualul soț), chimist de profesie. Pacienta povestește faptul că în primii 10 ani de relație a fost gelos, o agresa fizic și verbal. Cu toate acestea, au rămas împreună, soțul a renunțat la consumul de alcool și relația s-a îmbunătățit. Îl descrie ca fiind „drăguț, respectuos, înțelegător, dar și gelos, orgolios și posesiv”. Cei doi au împreună 3 copii (o fată și 2 băieți).

Istoricul bolii

- Debutul patologiei psihiatrice a avut loc în anul 2000, în context reactiv (conflicte la locul de muncă, urmate de o concediere și conflicte cu soțul). Ulterior, pacienta a prezentat suspiciozitate, retragere socială și a fugit de acasă pentru o perioadă de aproximativ 2 săptămâni, fără să își pregătească un bagaj (din Timișoara a ajuns până în Brașov, aceasta crezând că acolo se află anumiți centri energetici), și-a aruncat buletinul și verigheta cu scopul de a rupe toate legăturile cu soțul și societatea. A fost găsită de poliție pe stradă după ce a stat în aer liber timp de 2-3 zile (aproximativ în perioada februarie-martie 2000).
- Ulterior, după întoarcerea la domiciliu, timp de 4 luni, pacienta a prezentat un comportament bizar, refuz alimentar, perioade de mutism și debutul consumului de tutun și cafea, pe care le consuma în cantități mari. Heteroanamnestic (familia), simptomatologia aparent s-a remis complet în data de 19 iulie, urmând până în anul 2006 să prezinte perioade cu hiperreligiozitate (se ruga foarte mult, stropea cu apă sfințită prin casă, impunea familiei să citească anumite pasaje din Biblie), comportament bizar (renunță la hainele colorate și se îmbracă doar în alb, care reprezenta pentru ea „puritate, negarea a tot ce e rău”).

Istoricul bolii

- În anul 2004, tabloului psihopatologic i s-a adăugat solilocvia (râdea singură și spunea că „i se comunică informații”, „ei din spațiu nu mă lasă în pace”), dromomanie, derealizare, depersonalizare, labilitate afectivă cu plâns facil, perioade de expansivitate cu stimă de sine crescută
- Primul contact cu serviciile psihiatrice a avut loc în anul 2006 (la vârsta de 49 ani), printr-o internare în Clinica de Psihiatrie Timișoara cu diagnosticul de Psihoză delirantă persistentă (parafrenie), pentru un tablou psihopatologic dominat de: delir mistic, delir de posesiune, delir fantastic, sindrom de transparență-influență, fenomene de derealizare, comportament bizar motivat halucinator-delirant
- Au urmat numeroase internări în cadrul Clinicii de Psihiatrie pentru o simptomatologie de model psihotic

Linie evolutivă

2006

Psihoză delirantă persistentă (parafrenie) - o internare

2007

Tulburare delirantă persistentă - o internare

2008

Tulburare delirantă persistentă. Episod depresiv sever - o internare

2009

Tulburare delirantă persistentă - 2 internări

2010

Tulburare delirantă persistentă - o internare

2011

Tulburare delirantă persistentă - o internare

2020

Tulburare delirantă - o internare

2023

Tulburare delirantă - o internare

Simptomatologie

Model psihotic:

- Delir de posesiune
 - 2006 - Pacienta vorbește despre sine la persoana a III-a, se prezintă ca fiind „Amadeus”: „Amadeus este o entitate masculină care se află în corpul lui Carmen, este total diferit de Carmen, simte diferit, trăiește diferit, pe Carmen o vedeți, dar cu Amadeus comunicați, Carmen este într-o altă dimensiune”, „doar la sfârșitul Apocalipsei va părăsi corpul lui Carmen”; întrebată fiind dacă este tristă, răspunde: „dați-mi voie, ca un bărbat ce sunt, să nu izbucnesc în lacrimi”
 - 2007 - „Carmen era împotriva fumatului, când m-am întâlnit cu Amadeus, am început să fumăm”
- Delir fantastic:
 - 2006 - Pacienta afirmă că Amadeus încă de la începuturile lumii călătorește dintr-o dimensiune în alta: „Dumnezeu îi creează altă personalitate, un nou nume, un nou destin, a fost Tutankamon, Moise, Adam cel Negru și Groaznic”, „Universul nostru galactic este centru lumii,
 - 2008 - „lumile au aripi și arcuri, se mișcă sau se închid în cochilie pentru că cineva organizează sau închide lumile”

Simptomatologie

- Delir mistic

- 2006 - „Hristos nu e pe Terra acum, el are o altă misiune în lume; am trăit un timp împreună, dar a plecat.”, „eu cu Dumnezeu am comunicat cu Lumea, am avut momente de liniște în spațiu și s-a putut vorbi orice”, „din 2002 a început Apocalipsa și se va termina în 2017, este cel mai lung Apocalips de pe Pământ. Când s-a născut Iisus a fost cel mai scurt Apocalips, de 3 ani. Se va institui o nouă lege, legea lui Dumnezeu, care este izvor de viață, de energie, puterea de a păstra echilibru în toată creația.”, „Amadeus a fost creat și trimis de Dumnezeu în corpul lui Carmen ca Justițiarul Lui Suprem”,
- 2020 - „Există o energie hrănitoare, dată de către Dumnezeu, fluidă, ca multe alte energii ale lumii, care hrănește totul”

- Idei delirante cu conținut bizar

- 2007 - „Prin alimentație, omul acumulează mucozitățile acide care mănâncă țesutul viu, tutunul are proprietăți curative, ajută la eliminarea mucozităților”
- 2009 - „De când am venit eu, Amadeus, pe Terra în 2002, am ieșit din era carbonului și am intrat în era azotului”, „Carbonul provoacă în organism mucozități, toxine, dacă scăpăm de el, o să trăim mai mult; ca să ne obișnuim cu era azotului, trebuie să fumăm”

Simptomatologie

- Delir de grandoare
 - 2011 - „Atât Amadeus, cât și Carmen sunt ființe superioare, sunt aleșii lui Dumnezeu”
- Sindrom de transparență-influență
 - 2006 - „Mental, aveam senzația astringentă că îmi citesc gândurile, că mă știu, mă văd”, relatează că gândurile îi erau citite prin „telepatie, clar vedere, transplasare”, “Nu mai răspundeam de corpul meu, mă simțeam controlată”
- Fenomene de derealizare:
 - 2006 - „Totul se schimbă în jur; și Terra se schimbă. Oamenii nu mai sunt oameni. Natura este în schimbare”
- Comportament motivat delirant
 - Pacienta prezintă tendință la retragere socială, fumează foarte mult pentru a se purifica

Simptomatologie

- Halucinații auditive:

- 2006 - „Dumnezeu îmi spune tot ce este necesar fiecărui moment, mi-a spus: asta este judecata ta până acum, mai departe mai vedem”, „Dumnezeu mi-a spus: a început Apocalipsa”
- 2007 - afirmă că aude voci de extraterestri care vorbesc despre ea, fac glume
- 2008 - „Erau niște influențe stranii, ciudate ce spuneau: asta faci! Asta faci!, iar eu am strigat pe stradă: „nu pot!”, „Extraterestri îmi spun când să mă uit pe fereastră”
- 2011 - Pacienta afirmă că îi aude ocazional vocea lui Dumnezeu care o încurajează

- Halucinații vizuale:

- 2006 - „Am văzut inima lumii și coarda de argint ce leagă inima cu alte lumi”
- 2008 - „Văd un spectacol grandios, se mișcă lumile cu aripi și arcuri, e fascinant”

- Pseudohalucinații interoceptive

- 2007 - „Simt cum lumile trec prin mine ca niște ființe”
- 2008 - „Aveam ceva în mine, nu puteam să stau în picioare, simt energii dezagreabile ce trec prin corpul meu, simt înțepături, arsuri doar în interior”
- 2010 - „Simt cum trec prin mine ființe din alte lumi paralele”

Simptomatologie

Model afectiv:

- 2008 - dispoziție depresivă, anhedonie, fatigabilitate, idei autodevalorizante
- 2009 - dispoziție depresivă, anhedonie, fatigabilitate
- 2010 - dispoziție afectivă ușor elevată
- 2020 - ușoară dispoziție depresivă

Model anxios:

- În tabloul psihopatologic se regăsesc simptome de model anxios secundare trăirilor halucinator-delirante

Tratament

Antipsihotic

- Zyprexa

Anxiolitic

- Diazepam

Timostabilizator

- Carbamazepină/Orfiril long

Hipnotic

- Zolpidem

Evoluție

Cronică, cu multiple recăderi, mai ales în contextul aderenței scăzute la tratament.